

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ มูลนิธิฯ
๑๓ มกราคม ๒๕๕๖

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ มูลนิธิฯ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๖

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

วันอาทิตย์ ที่ ๑๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๖ มูลนิธิศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนา ได้มีการสนทนาธรรมตามปกติ แต่เป็นวันพิเศษกว่าวันอื่นๆ คือ เป็นโอกาสที่ศิษย์ของท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์จะได้นอบน้อมบูชาพระคุณท่านเนื่องในโอกาสวันคล้ายวันเกิดของท่านอาจารย์ในวาระครบอายุ ๘๖ ปี ในวันนี้ ตามปกติแล้ว ท่านมักไม่ค่อยอยู่ที่มูลนิธิฯ ในวันดังกล่าว ทุกคนที่มีโอกาสได้มาในวันนั้น จึงได้เห็นภาพศิษย์ของท่านอาจารย์ที่มีความเข้าใจพระธรรม ตามที่ท่านได้ปากเพียรบรรยายมาเป็นเวลายาวนานกว่า ๕๐ ปี (ท่านอาจารย์เริ่มบรรยายธรรม เมื่อปี พุทธศักราช ๒๔๙๙) มารอคอยและต้อนรับท่านอย่างใจจดใจจ่อ เป็นภาพที่น่าประทับใจและน่าอนุโมทนายิ่ง

ข้าพเจ้ามีความซาบซึ้งถึงข้อความตอนหนึ่ง ในกระทู้ของเว็บไซต์ที่มีผู้ตั้งขึ้นเพื่อระลึกพระคุณของท่านอาจารย์ในวาระนี้ โดยมีท่านหนึ่งกล่าวว่า "...บุคคลที่ตอบแทนไม่ได้ง่าย คือ บุคคลที่ทำให้ถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ เป็นสรวง ด้วยความเข้าใจถูก ในพระธรรม เพราะฉะนั้น พระคุณของท่านอาจารย์สุจินต์ คงไม่สามารถจะทดแทนได้ เพราะไม่มีสิ่งอะไรทดแทน นอกจากคุณความดี ที่ศิษย์ทั้งหลายพึงกระทำตอบแทน..."

๔. พหุการสูตร

ว่าด้วยผู้มีอุปการะมาก ๓ จำพวก

[๔๖๓] ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย บุคคล (อาจารย์) ๓ นี้ เป็นผู้มีอุปการะมากแก่บุคคล (ศิษย์) บุคคล (อาจารย์) ๓ นี้คือใคร คือ บุคคล (ศิษย์) อาศัยบุคคล (อาจารย์) ไต จึงได้ถึงพระพุทธเจ้า...พระธรรม...พระสงฆ์เป็นสรณะ บุคคล (อาจารย์) นี้ เป็นผู้มีอุปการะมากแก่บุคคล (ศิษย์) นี้

อนึ่งอีก ภิกษุทั้งหลาย บุคคล (ศิษย์) อาศัยบุคคล (อาจารย์) ไต จึงรู้ตามจริงว่านี่ทุกข์...นี่เหตุเกิดทุกข์...นี่ความดับทุกข์...นี่ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ บุคคล (อาจารย์) นี้ เป็นผู้มีอุปการะมากแก่บุคคล (ศิษย์) นี้

อนึ่งอีก ภิกษุทั้งหลาย บุคคล (ศิษย์) อาศัยบุคคล (อาจารย์) ไต จึงกระทำให้แจ้งเข้าถึงพร้อมซึ่งเจโตวิมุตติ ปัญญาวิมุตติ อันหาอาสวะมิได้ เพราะสิ้นอาสวะทั้งหลาย ด้วยความรู้ยิ่งด้วยตนเองอยู่ในปัจจุบันนี้ บุคคล (อาจารย์) นี้ เป็นผู้มีอุปการะมากแก่บุคคล (ศิษย์) นี้

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวว่าบุคคลอื่นจะมีอุปการะมากแก่บุคคล (ศิษย์) นี้ ยิ่งกว่าบุคคล ๓ นี้ไม่มี อนึ่ง เรากล่าวว่า บุคคล (ศิษย์) นี้ จะทำการสนองคุณแก่บุคคล (อาจารย์) ๓ นี้ไม่ได้ง่ายเลย แต่เพียงด้วยการกราบ ลุกรับ ทำอัญชลี สามิจักรกรรม และคอยให้จื๋วร บิณฑบาต เสนาสนะ และยาแก้ไข้.

จบพหุการสูตรที่ ๔

พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต เล่ม ๑ ภาค ๓ หน้าที่ ๗๘

"...ถ้ามีสิ่งที่สามารถเติมส่วนดีๆ ให้แก่ชีวิตใครคนใดคนหนึ่งได้ คือ ความดี หรือ กุศลธรรม นั้นเป็นเหตุให้ดิฉันคิดอยู่เสมอๆ ว่าใครก็ตามที่จะให้ของขวัญอะไรแก่ดิฉัน ของขวัญดังกล่าว จะเป็นความดีที่เกิดขึ้น แทนสิ่งของได้ไหม? แม้จะเล็กน้อยเท่าหนึ่ง กลีบของดอกไม้ กลีบดอกไม้นี้เพียงกลีบเดียว ถ้าเป็นความดีที่มอบให้ดิฉันแล้ว ดิฉันจะ ยินดีมากที่สุดกว่าสิ่งอื่นใดในชีวิตเลยทีเดียว..."

(ท่านอาจารย์ สุจินต์ บริหารวนเขตต์)

อันดับต่อไป ข้าพเจ้าขอนำความบางตอนจากการสนทนาธรรมในวันนั้นมาฝากให้ทุกท่านได้พิจารณา เป็นความที่ไพเราะจับใจข้าพเจ้ามากในขณะที่ได้ฟัง และเมื่อนำมาถอดเทปเพื่อลงกระทู้ ก็เกิดกุศลปิติอีกมาก ขอเชิญทุกท่านพิจารณาครับ

คุณคำปั่น

กราบท่านอาจารย์ และ อาจารย์วิทยากรทุกท่านครับ
ช่วงแรกก็จะขอกล่าวถึงจดหมายของท่านผู้ร่วมสนทนา
ธรรมท่านหนึ่งที่อยู่สหรัฐอเมริกา ท่านศึกษาธรรมะโดย
การฟังธรรมทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์บ้านธัมมะและ
รับชมรายการบ้านธัมมะที่เป็นวิดีโอ นะครับ ท่านก็มี
ข้อเสนอแนะมาประมาณ ๖ ข้อ แต่เมื่อกล่าวโดย
ประมวลแล้ว สรุปเหลือ ๒ ประเด็นที่ควรจะได้กราบเรียน
ถามท่านอาจารย์ เพื่อความเข้าใจถูกต้องมากยิ่งขึ้นครับ

ประเด็นแรก ท่านกล่าวถึงว่า ที่มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนามีการจัดดอกไม้สวยงามมาก มีคำว่า "สวยงามมาก" และมีคำว่า "มากมาย" ด้วย ท่านก็แสดงความเห็นว่า ทำให้เกิดความติดข้อง แล้วยังทำให้เสียเวลา และเป็นการสิ้นเปลืองด้วย อันนี้เป็นความเห็นของท่านผู้ร่วมสนทนารวมที่ศึกษาธรรมจากสหรัฐอเมริกา ก็คงเป็นประเด็นแรกครับ ท่านอาจารย์ครับ

ท่านอาจารย์

ขอความเห็น จากวิทยากรทุกท่านด้วยนะคะ แล้วก็ท่านผู้ฟังด้วยค่ะ ก็ต้องขอขอบพระคุณ จดหมาย แล้วก็ความคิด แล้วก็คำแนะนำต่างๆ นะคะ เพราะว่า ทางมูลนิธิฯ ก็จะได้พิจารณา เพื่อทำให้ดีที่สุดค่ะ

อาจารย์อรรณพ

ท่านอาจารย์ก็ขอให้พวกเราแสดงความเห็นกันในเรื่องนี้ ซึ่งพอดีจดหมายที่ส่งมา ท่านก็เป็นผู้สนใจศึกษาพระธรรมจากสหรัฐอเมริกา ท่านก็บอกว่าท่านได้รับประโยชน์ ได้รับสาระ แล้วก็คิดว่า ท่านก็ชื่นชม อนุโมทนาในการศึกษาและเผยแพร่พระธรรม ตามแนวพระไตรปิฎกนี้ เพียงแต่ว่า ท่านก็ยังคิดเห็น แล้วก็เสนอให้พิจารณาในบางเรื่องอย่างเช่น ในเรื่องของการจัดดอกไม้บูชา ซึ่ง

อาจจะดูว่า ถ้าไม่เข้าใจ ก็อาจจะคิดเห็นว่าเป็นการ
สิ้นเปลืองมากเกินไปหรือเปล่า? หรือว่า ควรจะทำ
ประโยชน์อื่นไหม? แล้วก็ทำให้ติดช่องหรือเปล่า?
ประเด็นสำคัญเนี่ย ทำให้ติดช่องหรือเปล่า?

ท่านอาจารย์

ก็ขอเรียนชี้แจงเรื่องการจัดดอกไม้บูชาพระรัตนตรัย ไม่ใช่
เงินที่มูลนิธิฯ ได้รับบริจาค แต่ว่าเป็นศรัทธาของแต่ละ
ท่าน ซึ่งแสดงความประสงค์ที่จะขอจัด เป็นวันๆ ด้วย ซึ่ง
ก็เป็นที่น่าอนุโมทนาเพราะเหตุว่า การจัดดอกไม้ หรือว่า
อะไรก็ตาม เป็นการบูชาพระรัตนตรัยตามอัธยาศัย ตาม
กำลังศรัทธา ที่ท่านต้องการจะให้เป็นอย่างนั้นซึ่งใครก็
ตาม มีกุศลประเภทใด ก็ควรแก่การอนุโมทนาในกุศล
บุคคลนั้นไม่ได้ถูกขอร้อง หรือว่าไม่ได้ถูกบังคับ ให้ทำ
อย่างหนึ่งอย่างใดเลยนะคะ แต่ก็จะมีการขออนุญาตว่า
ขอทำอย่างนี้ได้ไหม? เมื่อเป็นสิ่งที่เป็นกุศล ทางมูลนิธิฯ
ก็อนุโมทนา

...เพราะว่า ตามความเป็นจริง การที่แต่ละท่าน จะได้มี
โอกาสทำกุศล เป็นเรื่องขณะที่ยาก เพราะเหตุว่า วันหนึ่ง
วันหนึ่ง มีอกุศลมากมาย จนกระทั่งไม่รู้ว่ กุศลจะเกิด
เมื่อไหร่? และกุศลนั้น จะเป็นไป ตามฉันทะ อธิยาศัย ที่
ได้สะสมมา ต่างกันอย่างไร เพราะฉะนั้น ไม่ว่าใครเกิด
กุศล จะน้อย จะมาก อย่างไร ก็เป็นที่น่าอนุโมทนา...

...มูลนิธิฯ จะใช้เงินมูลนิธิฯ ในเรื่องของการศึกษาและในเรื่องของการเผยแพร่พระพุทธศาสนา แต่จะไม่ใช้ในเรื่องของอาหารหรือว่าดอกไม้ หรือว่าอะไรอื่นใดทั้งสิ้น แล้วก็จะใช้ด้วยความระมัดระวัง...

...เพราะเหตุว่า เป็นศรัทธาของแต่ละท่าน ที่เห็นแก่การที่ได้มีโอกาสได้บูชาพระรัตนตรัยจากการศึกษา และจากการทำกุศล บางท่านก็กล่าวว่า มูลนิธิฯ ไม่เห็นทำกุศลสาธารณะ แต่ความจริง มูลนิธิฯ ทำในโอกาสที่สมควร อย่างเวลาที่เกิดสึนามิ หรือว่ามีอุทกภัยต่างๆ มูลนิธิฯ ทำ แต่ว่าจะพิจารณาทำในเรื่องที่เป็นประโยชน์โดยตรง เช่น ในเรื่องบ้าน ที่อยู่อาศัย และในเรื่องอื่นๆ ซึ่งทุกครั้งที่มีการบริจาคสาธารณกุศลก็จะมีอนุโมทนาบัตรติดไว้ ให้ทุกคนได้อ่าน ได้ทราบ แต่จะไม่เป็นการทำแบบอีกทีก็กรีกโครม ก็เป็นแต่เพียงพิจารณาดูว่าเป็นประโยชน์ที่สุดคืออย่างไร? เท่าที่จะกระทำได้

เพราะฉะนั้น ส่วนมูลนิธิฯ ส่วนหนึ่งก็คือว่า เพื่อศึกษา
เข้าใจพระธรรมที่จะดำรงพระศาสนา คำสอนไว้ ไม่ให้
คลาดเคลื่อน เพื่อที่จะได้ให้บุคคลที่สะสมมาแล้ว
สามารถที่จะเข้าใจพระธรรม แล้วก็สืบทอดต่อๆ กัน
ไป เท่าที่สามารถจะกระทำได้...

...สำหรับในเรื่องของการกุศล แต่ละคนก็ทราบได้ว่าเมื่อได้เข้าใจธรรมะแล้ว จะไม่มีใครในที่นี้รู้เลย ว่าแต่ละท่านที่ได้เข้าใจธรรมะทำกุศลอะไรบ้าง? ตามอรรถาธิบายไม่ว่าจะเป็นเรื่องของนักเรียนขาดแคลน (ทุนการศึกษา ฯลฯ) หรือว่า เรื่องของผู้ที่อยู่ชายแดนห่างไกล หรือว่าผู้ที่ประสบความเดือดร้อน แต่ละท่าน ซึ่งได้เข้าใจธรรมะแล้ว ไม่ได้ละเลยที่จะทำกุศลตามอรรถาธิบายของแต่ละท่าน ซึ่งก็เป็นที่อนุโมทนา เพราะฉะนั้น ก็ขอเรียนให้ทราบว่า สำหรับเงินบริจาคให้มูลนิธิ ก็จะใช้เป็นสองส่วน ในการศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา อีกส่วนหนึ่ง ก็เพื่อบรรเทาภัยที่เป็นสาธารณณะณะคะ แต่ส่วนอื่น เช่น ดอกไม้ หรือเงินค่าอาหาร ใดๆ ทั้งหมด ตามอรรถาธิบาย ของผู้ร่วมกันบริจาค แต่ไม่ใช่เงินที่ได้รับบริจาค สำหรับมูลนิธิเผยแพร่ แล้วก็ทำการกุศล

...เพราะว่า เรื่องของมูลนิธิฯ ก็อยากจะเรียนให้ทราบว่า จุดประสงค์สำคัญ คือ เพื่อศึกษา ให้ทุกคนที่ทำกุศล ไม่ใช่เพียงแค่ทำกุศล แต่ไม่เข้าใจพระธรรม เพราะเหตุว่า กุศล มีได้ เกิดได้ ตามการสะสม ตามโอกาส แต่โอกาสที่ยากยิ่ง ก็คือ การที่จะ "ได้เข้าใจพระธรรม" เพื่อที่จะได้ "รักษาพระธรรม" ให้ยั่งยืนต่อไปเท่าที่จะเป็นไปได้ และ ขณะที่ทำกุศล ก็เข้าใจว่าผู้ที่ได้ศึกษาพระธรรม แล้วก็มี กุศลจิตมาก ในขณะที่ได้ทำกุศลนั้นๆ ด้วย ต่างกับ เป็น เพียงกุศล ซึ่งไม่มีความเข้าใจธรรมะ เพราะฉะนั้น จุดสำคัญที่สุด คือ การศึกษาเพื่อเข้าใจพระธรรม กุศล อื่น ต้องตามมาแน่นอนค่ะ แล้วแต่โอกาส...

อาจารย์อรรณพ

มีสองประเด็นนะครับ ในเรื่องของการจัดดอกไม้บูชา ท่านอาจารย์ก็ได้กล่าวว่า การบูชาที่นี้ ไม่ใช่เอาเงิน มูลนิธิ มาใช้นะครับ แต่ว่า (เป็น) ศรัทธา ของผู้ที่บูชา ที่นี้ก็คือว่า บูชาอะไร? ดอกไม้ที่สวยงามนี้ บูชาอะไร? บูชาพระบรมสารีริกธาตุ เป็น ธาตุ เจดีย์ จริงอยู่ สิ่งที่บูชาจริงๆ โดย อภิธรรมะ ของการบูชา ก็คือ "จิต" มีข้อความว่า "จิต" เป็นเครื่องบูชา หรือ "จิต" เป็นที่บูชา เพราะฉะนั้น แม้ว่า จะมีดอกไม้สวยงามนี้อีกสักสิบเท่า ร้อยเท่า แต่ถ้าไม่จาก "กุศลจิต" ก็ไม่เป็นการบูชา เพราะฉะนั้น "การบูชา" คือ จาก "จิต"

... แต่เมื่อมี "จิต" ที่เต็มไปด้วยความศรัทธา เพราะว่า
เข้าใจพระธรรม ก็มีการ "บูชา" ตามฐานะ ตามวิสัย ที่จะ
บูชาได้ ไม่ใช่เพียงแค่มนุษย์ มนุษย์ก็บูชาตามวิสัยของ
มนุษย์ เท่าที่จะมีศึลปะ มีโอกาสที่จะทำได้ แล้วการที่จะ
บูชาพระบรมสารีริกธาตุด้วยดอกไม้ และการสนทนา
ธรรมซึ่งเป็นประจำทุกเสาร์-อาทิตย์ ก็ตามโอกาส ตาม
กำลัง ตามความเหมาะสม ก็แล้วแต่ดอกไม้จะมากบ้าง
น้อยบ้าง ก็แล้วแต่ หรือในวันที่เป็นโอกาสที่จะได้บูชา
ระลึกถึงพระรัตนตรัย อย่างเช่น วันสำคัญทาง
พระพุทธศาสนา ก็มีผู้ที่มีกุศลจิต จึงไม่มีการ "จำกัด"
กุศลจิต ของบุคคลต่างๆ...

...การบูชา นั้น มี ๒ คือ อามิสบูชา(๑) และธรรมบูชา(๑) ซึ่งไม่ได้หมายความว่า เมื่อเข้าใจธรรมะแล้ว จะไม่มี อามิสบูชา แล้วแต่โอกาส แต่ก็ไม่ได้หมายความว่า ต้อง บูชาด้วยอามิส ถึงจะเป็นการบูชา แต่ต้องด้วย "จิต" ที่ ศรัทธา แล้วก็กระทำการบูชา เทวดาก็บูชามากกว่ามนุษย์ มากมาย ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ก็มีพระจุฬามณี ที่ ประดิษฐานพระเขี้ยวแก้วของพระพุทธเจ้า(เทวดาทั้งหลาย ท่าน) ก็บูชากัน...

...เพราะฉะนั้น ก็เป็นศรัทธา ของผู้ที่ทำตามกำลัง ตามโอกาสที่จะเป็นไปได้ อันนี้ ก็เป็นประการหนึ่ง ซึ่งในสมัยพุทธกาล จนหลังพุทธกาลมานี้ ก็มีข้อความที่ทำให้เราทราบถึงการบูชาพระรัตนตรัย ตอนที่พระผู้มีพระภาคเจ้าอยู่ พระกุฎีที่พระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่นั้นไม่เคยหมดไปจากกลิ่นหอม จนเรียกกันว่า พระคันธกุฎี คือ กุฎีที่มีกลิ่นหอม กลิ่นหอมนี้จากการที่ผู้ที่มีศรัทธา มีความนอบน้อมสักการะก็นำของหอมต่างๆ มาบูชา ด้วยจิตที่ดีงามของผู้บูชานั้น และแม้พระองค์ท่านจะดับขันธปรินิพพานไปนานแล้ว ก็มีการบูชามากมายในตอนที่จะถวายพระเพลิง หรือปัจจุบันนี้มีพระบรมสารีริกธาตุ ซึ่งเป็นพระธาตุเจดีย์ เป็นส่วนของพระกายของพระองค์ที่ยังเหลืออยู่ ก็เป็นที่สักการบูชา เพราะฉะนั้น ก็เป็นที่อนุโมทนา ที่บูชาทั้งสิ่งของ คือ อามิสบูชาแล้วก็การศึกษาพระธรรม ก็เป็น ธรรมบูชา ด้วย นี่ก็ประเด็นหนึ่ง

...และ อีกประเด็นหนึ่ง ที่ท่านเขียนมาก็คือว่าท่านก็เป็นห่วงว่า จะทำให้มีการติดข้อง ว่าสวดยเหลือเกิน จะทำให้โลภะเกิด แล้วก็เราสนทนารธรรมะ ในเรื่องของโทษ ของโลภะในการติดข้อง ในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ แล้วอย่างไร เราถึงจะมีดอกไม้วุ่นมากมาย สวดยด้วย แต่ยั่วให้เกิดโลภะกัน...

...แต่จริงๆ แล้ว พังธรรมะ ต้องละเอียดลงไปว่าจะบังคับ หรือจะควบคุม หรือว่าจะจัดสถานการณ์ เพื่อไม่ให้เกิด ความติดข้อง หรือจะเป็นผู้ที่เข้าใจ สภาพธรรมะ ตามจริง ตามปกติ แล้วก็รู้ว่า ในเหตุปัจจัย เมื่อมีเหตุปัจจัย ทุก อย่างก็เป็นอนัตตา โลภะก็เกิด แต่ที่สำคัญ เข้าใจความ เป็นธรรมะ ที่กำลังปรากฏ แม้โลภะ เข้าใจไหม? ซึ่ง ดอกไม้เหล่านี้ ก็ได้ถูกนำมายกตัวอย่างบ่อยๆ ว่า นี่สวย ไหม? ติดข้องไหม? เพราะว่า กำลังนั่งอยู่ มีการเห็น ก็มี การยกตัวอย่างกัน เพราะฉะนั้น ต้องเป็นผู้ที่ตรง และไม่ หวั่นไหวโดยที่เข้าใจ ความเป็นอนัตตา ของสภาพธรรมะ ที่เกิดขึ้น ตามเหตุตามปัจจัยจริงๆ มิฉะนั้น ก็จะไม่ สามารถที่จะเห็น ในความเป็นธรรมะได้เลย

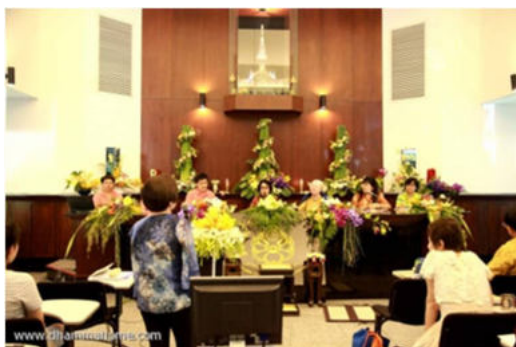
ท่านอาจารย์

ยังไม่เห็นดอกไม้ "โลภะ" ก็เกิดได้ ใช่มั้ยคะ? เพราะฉะนั้น
ก็แล้วแต่การสะสม และความเข้าใจ ทุกครั้งที่ดิฉันเห็น
ดิฉันจะคิดถึงกุศลจิตของผู้ แม่นำดอกไม้สักดอกหนึ่ง
มา เพื่อที่จะบูชาพระรัตนตรัย

...และ โดยเฉพาะ กุศลจิต ของผู้ที่จัด กว่าจะเสร็จจะคะ
กว่าจะนำมาทุกสิ่ง ทุกอย่าง เป็นที่ควรแก่การอนุโมทนา
อย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น ทุกอย่างที่เราเห็น สามารถที่จะทำให้
เป็นปัจจัยที่จะให้เกิดกุศลได้ ไม่ใช่ว่า พอเห็นแล้ว แล้วก็
จะมีความติดข้องเพราะดอกไม้ที่ไหน ก็ติดข้องทั้งนั้น แต่
ดอกไม้ที่นำมาบูชา สักการะ เราก็จะอนุโมทนา ในกุศล
จิตของผู้ที่นำดอกไม้เหล่านั้นมาบูชาสักการะ...

...เพราะฉะนั้น ก็เป็นเรื่องที่ สิ่งเดียวกันแล้วแต่ว่า การ
สะสมของใจ ที่สะสมมาแล้ว จะเป็นกุศล หรือ อกุศลมาก
น้อย ระดับไหน? แต่ก็เห็นได้ว่าเมื่อมีความ
เข้าใจพระธรรมแล้ว อกุศลที่ (เคย) เกิด ก็ไม่เกิด แล้วก็
เป็นกุศลที่อนุโมทนา เพราะฉะนั้น ทุกคนก็จะรู้ได้ แม้
ดอกไม้ที่นำมา ก็ต้องด้วยกุศลจิตแล้วก็ไม่ใช่แต่เฉพาะ
ช่วงเวลาที่จัดดอกไม้สวยงาม แม้ต่อไป กุศลจิต ก็ยัง
เกิดได้...

"...พระคุณของท่านอาจารย์สุจินต์ คงไม่สามารถจะทดแทนได้ เพราะ ไม่มีสิ่งอะไร
ทดแทน นอกจากคุณความดี ที่ศิษย์ทั้งหลาย พึงกระทำตอบแทน..."

กราบบูชาคุณท่านอาจารย์ ด้วยการ "ทำดี และ ศึกษาพระธรรม"

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านครับ

